

Sygn. akt VIII U 374/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 czerwca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia (del.) Magdalena Kimel	

po rozpoznaniu w dniu 15 czerwca 2021 r. w Gliwicach

sprawy J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do rekompensaty

na skutek odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 11 lutego 2021 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-)sędzia (del.) Magdalena Kimel

Sygn. akt VIII U 374/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 11 lutego 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu J. M. przyznania prawa do rekompensaty z art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych argumentując, że ubezpieczony nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, a jedynie 8 lat, 5 miesięcy i 10 dni.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się przyznania mu prawa do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony podniósł, że z wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 11 czerwca 2019 roku wynika, że legitymuje się 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Odwołujący podniósł także, że z ustaleń Sądu wynika, że nabył prawo do emerytury z warunków szczególnych. Wskazał, że nie wystąpił o wcześniejszą emeryturę ze względu na to, że był w złym stanie zdrowia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony J. M. urodził się (...)

W dniu 5 listopada 2018 r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie emerytury oraz prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Decyzją z 27 listopada 2018 r. (...) Oddział w C. przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od 25 listopada 2018 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Drugą decyzją z 27 listopada 2018 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do rekompensaty, argumentując iż nie udowodnił on na dzień 1 stycznia 2009 r. wymaganego 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W toku postępowania przed Sądem, które toczyło się z odwołania J. M. od decyzji z dnia 27 listopada 2018 roku (VIII U 209/19), Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony pracując jako modelarz w Zakładach (...) w Ś. od 1 czerwca 1978 r. (po zdaniu matury i ukończeniu liceum) do 17 maja 1984 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienioną w Wykazie A, Dziale VI, poz. 3 (obsługa urządzeń do mechanicznego rozdrabniania drewna), poz. 5 (impregnowanie drewna metodą dyfuzyjną i ręczną), poz. 7 (prace w klejowniach z użyciem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne), poz. 8 (politurowanie ręczne) oraz Dziale III, poz. 78 (szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne) i Dziale XIV, poz. 17 (lakierowanie ręczne lub natryskowe – nie zhermetyzowane) stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.), zawierającego wykaz prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Sąd Okręgowy ustalił, że odwołujący J. M. legitymuje się 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych, bowiem do tego okresu zaliczył okres zatrudnienia na stanowisku modelarza w Zakładach (...) w Ś. od 1 czerwca 1978 r. (po zdaniu matury i ukończeniu liceum) do 17 maja 1984 r. (5 lat, 11 miesięcy, i 17 dni) oraz od 24 listopada 1989 r. do 31 grudnia 1998 r. tj 9 lat 1 miesiąc i 8 dni, razem 15 lat i 25 dni.

Odwołanie ubezpieczonego od decyzji zostało oddalone, gdyż nie było podstaw do przyznania ubezpieczonemu prawa do rekompensaty z uwagi na spełnienie przesłanek wyłączających powyższe uprawnienie, bowiem stosownie do art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Zdaniem Sądu Okręgowego odwołujący spełnił warunki do nabycia prawa do emerytury z warunków szczególnych.

Odwołujący wniósł apelację od wyroku.

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 10 grudnia 2019 roku oddalił apelację odwołującego.

W dniu 28 stycznia 2021 roku, odwołujący ponownie wystąpił z wnioskiem rekompensatę.

Organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o akta rentowe odwołującego oraz akta sprawy VIII U 209/19.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Prawomocnie przesądzone zostało, że odwołującemu nie przysługuje prawo do rekompensaty, gdyż spełnił warunki do nabycia prawa do emerytury wcześniejszej tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wyrokiem z dnia 11 czerwca 2019 roku (VIII U 209/19), Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił odwołanie ubezpieczonego od decyzji odmawiającej

prawa do rekompensaty. Ustalił, że J. M. legitymuje się wymaganym 15 letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych. Do tego okresu zaliczył okres zatrudnienia na stanowisku modelarza w Zakładach (...) w Ś. od 1 czerwca 1978 r. (po zdaniu matury i ukończeniu liceum) do 17 maja 1984 r. (5lat, 11 miesięcy, i 17 dni) oraz od 24 listopada 1989 r. do 31 grudnia 1998 r. tj 9 lat 1 miesiąc i 8 dni, razem 15 lat i 25 dni.

Ustalono, że odwołujący spełnił także pozostałe warunki pozwalające na przyznanie prawa do tego świadczenia: legitymuje się ponad 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowym na dzień 31 grudnia 1998 r., ukończył 60 lat.

Rozważania dokonane w sprawie VIII U 209/19 pozostają aktualne w rozpoznawanej sprawie.

Zgodnie z treścią art. 21 ust 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U z 2017 r. poz38) rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Rekompensata ma służyć wyrównaniu szkody poniesionej przez osoby legitymujące się 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych, a nie spełniające innych warunków do przyznania im emerytury z tytułu takiego zatrudnienia tj. zarówno emerytury w obniżonym wieku (art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, czy art. 32 w zw. z art. 46 tej ustawy) jak i emerytury pomostowej. Podkreślić należy, że stosownie do art. 100 ustawy o emeryturach i rentach z FUS prawo do świadczenia powstaje z chwilą spełnienia się przesłanek warunkujących jego nabycie, przy jedynie deklaratoryjnych w tym wypadku decyzjach organu rentowego potwierdzających to uprawnienie. Prawa do rekompensaty nie nabędzie ubezpieczony, który pomimo legitymowania się 15 latami pracy w warunkach szczególnych, spełnił warunki do przyznania mu z tego tytułu emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, bez względu na to czy z uprawnienia tego skorzystał tj. czy prawo to zrealizował. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 16 maja 2018 r. III UK 88/17 LEX 25492876).

Nie mają zatem znaczenia okoliczności podnoszone przez odwołującego dotyczące przyczyn nieskorzystania z prawa do emerytury wcześniejszej. Wskazać również należy, że organ rentowy nie ma obowiązku informować ubezpieczonych o ewentualnej możliwości skorzystania z prawa do tego świadczenia. Żaden przepis takiego obowiązku na organ rentowy nie nakłada. Ogólną zasadą prawa emerytalno rentowego jest, że świadczenia wypłaca się na wniosek ubezpieczonego. Obowiązuje zatem zasada wnioskowości. Zgodnie z art. 116 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS z dnia 17.12.1998 r. (dz.U 2020 poz 53), postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi. Ustawa emerytalna nie przewiduje wyjątku w przypadku świadczeń takich jak emerytura wcześniejsza z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c..

(-) Sędzia (del) Magdalena Kimel